

Fiiller (Karma)

1. Kahve, ışıklarını yakınca dışarıdaki karın ışığı söndü. İçeriye göz attım. Sekiz kişi ya var ya yoktu. Küçük ka-
pağının içinden alevler atarak yanan sac sobanın sağ
tarafının neredeyse kıpkırmızı kızaracağını biliyor, bek-
liyordum. Yanımda satranç oynayanlar vardı. Bir zaman
onlara daldım. Ara sıra camı silerek alnımı camlara yapış-
tırıp dışarıyı seyrettim.

**Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yok-
tur?**

- A) Anlamca kaynaşmış birleşik eylem
B) Yardım eylemle kurulmuş birleşik eylem
C) Üç farklı türde eylemsi
D) Ek eylem
E) Geçişli eylem
2. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem haber hem dilek
kipleriyle çekimlenmiş fiiller vardır?**
- A) Ruhun mu ateş, yoksa o gözler mi alevden
Bilmem bu yanardağ ne biçim korla tutuştu
B) Cömert ırmaklar gibi gürül gürül
Bahtın karışmış bahtıma çok şükür
C) Hep bir çağlayan gibi senin sevdana aktım
Sen ise sularını kaçırın bir nehir gibi uzaktın
D) Sana seslendim durdum bu küçücük odadan
Acımı duy, sensin pusulam benim
E) Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol

3. (I) Sait Faik, konularını yaşamdan ve kendi çevresinden
alıyordu. (II) Onun yaşamı toplumdan soyutlanamaz, çev-
resi de öyle. (III) Öykülerinde, yaşadığı günlerin içindeki
insanların ağırlığını, duyduğu acıların ipuçlarını buluruz.
(IV) Bazı öykülerinde konu yönünden sıkıntı çektiği bir
gerçektir. (V) Belki de bu nedenle konuyu kaldırmıştır öy-
kuden diyebiliriz.

**Bu parçada numaralanmış cümleler için aşağıdakiler-
den hangisi söylenemez?**

- A) I. cümlede, ek eylem kullanılmıştır.
B) II. cümlede, yüklem edilgen çatılıdır.
C) III. cümlede, farklı türde fiilimsiler vardır.
D) IV. cümlede, çatı özelliği aranmaz.
E) V. cümlede, birleşik yapıli fiile örnek vardır.

4. Serin rüzgârlara pencereni aç
I
Karşında fecirle değişen ağaç
II
Bak, seyret ağaran rengini ufkun
III
Mahmur gözlerinde süzülsün uykun
IV
Bırak saçlarınla oynasın rüzgâr
V

**Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıda-
kilerden hangisi söylenemez?**

- A) I. sözcük, dilek kipiyle çekimlenmiş bir fiildir.
B) II. sözcük ortaçtır.
C) III. sözcük yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiildir.
D) IV. sözcük ek eylem almış bir fiildir.
E) V. sözcük türemiş fiildir.
5. Toplumun önemli simalarından biri olan berberlerin dü-
kânları her kesimden insanın girip çıktığı, sırların paylaşı-
ldığı, dedikoduların yapıldığı ve böylelikle halkın nabzının
tutulduğu mekânlar olarak toplumsal yaşamın merkezin-
de yer almıştır. Bu bakımdan içinde yaşadıkları toplumun
önemli kültür öğelerinden ve taşıyıcılarından olan ber-
berler, hemen her dönemde ve gelenekte edebî eserlerin
önemli figürlerinden olagelmiş; şiirlerden hikâyelere, ro-
manlardan tiyatrolara, masallardan tekerlemelere kadar
birçok türe konu edilmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Edilgen çatılı eylem
B) Birleşik zamanlı eylem
C) Kalıplaşmış ad eylem
D) Birleşik eylem
E) Haber kipiyle çekimlenmiş eylem

6. İnsan imla kurallarını hayatı boyunca bir kere öğrenmeli
ve sonra yoluna bu kuralları öğrenmiş olarak devam et-
meli.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zarf-fiil
B) Çekimli fiil
C) Ek fiil
D) Birleşik fiil
E) Geçişli fiil

Fiiller (Karma)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik fiil kullanılmıştır?

- A) Öğretmen, sınavda öyle dikkatliydi ki çocuklara göz açtırmıyordu.
- B) İnsana, sadece taşıyabileceği kadar sorumluluk yüklenmelidir.
- C) Ne kadar çabalarsanız çabalayın, herkesi memnun edemezsiniz.
- D) Bir konuda kimin ne kadar samimi olduğunu kolaylıkla bilemezsiniz.
- E) Hayatta mutlu olmak için önce kendinizi mutlu etmelisiniz.

8. (I) Kalp kırmadan, kimseyi incitmeden ayrılmak istiyorum bu dünyadan. (II) Ne yaparsam yapayım, ne söylersem söyleyeyim dikkatli olmaya çalışıyorum. (III) Bulduğum ortamda yapıcı olamayacağımı hissettiğimde de sırta kadem basıyorum. (IV) Son on yıldır, sevmediğim hiçbir kitabı eleştirmedim mesela. (V) Bunun yerine sevdiğim kitapların yaşaması, okurla buluşması için çaba gösterdim.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede üç tane eylemsi vardır.
- B) II. cümlede yüklemi basit zamanlı eylemdir.
- C) III. cümlede anlamca kaynaşmış birleşik eylem kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede yüklemi türemiş eylemdir.
- E) V. cümlede yüklemi geçişsiz eylemdir.

9. Okuduklarını bir daha okudular, bazı parçaları ezberlediler; sonra buldukları bilgiler yetmedi, daha bulmak istedikler fakat artık onları doyuracak çeşitten bilgileri bulamıyorlardı.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Adlaşmış ortaç
- B) İsim-fiil
- C) Birleşik yapıtlı fiil
- D) Ek fiil
- E) Zarf-fiil

10. I. Yine yeşillendi fındık dalları
II. Bu son fasıl ey ömrüm, nasıl geçersen geç
III. Yağız atlar kışnedi, meşin kırbaç şakladı
IV. Yollar bir şerit gibi ufka bağladı bizi
V. Bir kenarda göründü beldenin viran hanı

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi kılış eylemidir?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

11. Abanın kadri yağmurda bilinir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu atasözüyle öz-ne-yüklem ilişkisi bakımından özdeştir?

- A) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ.
- B) Üzüm, üzüme baka baka kararır.
- C) Allah'ın bildiği kuldan saklanmaz.
- D) Arı, bal alacak çiçeği bilir.
- E) Baş yastığı, baş derdini bilmez.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde birleşik zamanlı eylem kullanılmıştır?

- A) Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
- B) Bir sarsıntı... Uyandım uzun süren uykudan
Geçiyordu araba yola benzer bir sudan
- C) Ağır ağır önümden geçti deve kervanı
Bir kenarda göründü beldenin viran hanı
- D) Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına
- E) Kendimi kaptırarak tekerleğin sesine
Uzanmış kalmışım yaylının şiltesine

